

Täysistunto

Torstai 7.5.2026 klo 16.00—21.46

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi metsälain, luonnonsuojelulain ja Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 30/2026 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 7/2026 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö MmVM 7/2026 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Tämän meille esittelee valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Elomaa. Olkaapa hyvä.

Keskustelu

18.46 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen hallituksen esityksen 30, josta maa- ja metsätalousvaliokunta on tehnyt mietinnön. Tässä mietinnössä ehdotetaan muutoksia metsälakiin, luonnonsuojelulakiin sekä Suomen metsäkeskuksen metsätietojärjestelmästä annettuun lakiin. Hallituksen esityksen tavoitteena on selkeyttää lintudirektiivin kansallista toimeenpanoa erityisesti pesimäaikaisten metsähakkuiden osalta Euroopan unionin tuomioistuimen niin sanotun Voore Mets -ratkaisun johdosta.

Valiokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Samalla valiokunta on tehnyt siihen eräitä täsmennyksiä, joilla pyritään parantamaan sääntelyn selkeyttä, käytännön toteutettavuutta ja oikeusvarmuutta. Esityksen keskeinen tavoite on sovittaa yhteen lintujen suojelu ja metsätalouden harjoittaminen tavalla, joka turvaa sekä lintudirektiivin velvoitteiden toteutumisen että metsätalouden toimintaedellytykset.

Valiokunta korostaa, että luonnonsuojelulain mukainen lintujen suojelujärjestelmä säilyy edelleen sääntelyn perustana. Metsälakiin lisättävillä säännöksillä puolestaan täsmennetään niitä käytännön edellytyksiä, joilla metsänkäsittelyä voidaan toteuttaa lintujen pesimäaikana. Valiokunta pitää tärkeänä sitä, että sääntely kohdistuu erityisesti niihin tilanteisiin ja alueisiin, joissa riski pesien vahingoittumiselle tai häirinnälle on suurin. Tämän vuoksi esityksessä säädetään rajatusta puunkorjuun kiellosta rehevissä, lehtipuuvaltaisissa metsissä, korvissa ja rantametsissä lintujen pesimäaikana. Valiokunta ehdottaa täsmennystä, jonka mukaan rehevän lehtipuuvaltaisen metsän ja korven vähimmäispinta-alan tulee olla yli 0,5 hehtaaria. Tällä pyritään siihen, että kiellon kohteet ovat maastossa tunnistettavissa ja metsätalouden käytännöissä tarkoituksenmukaisesti rajattavissa.

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota myös metsätalouden käytännön toimivuuteen. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa, että puunkorjuukiellon piirissä olevan alueen läpi voidaan kulkea ja kuljettaa puuta aiemmin käytössä ollutta ajouraa pitkin. Lisäksi uusi ajoura voidaan tehdä silloin, kun se on välttämätöntä metsänhoidon tai puunkorjuun toteuttami-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2026 vp

seksi eikä pesiä vahingoiteta. Näillä muutoksilla pyritään ehkäisemään tilanteita, joissa sääntely aiheuttaisi kohtuuttomia tai tarkoituksettomia käytännön esteitä metsätaloudelle.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä myös ennakoarviointia ja ennaltaehkäiseviä toimia koskevaa sääntelyä. Metsänhakkaajan tulee arvioida käsittelyalueen linnustoa ja toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet vesien vahingoittamisen sekä haitallisen häirinnän estämiseksi. Samalla valiokunta korostaa, että käytännön toimeenpano edellyttää selkeää ohjeistusta, toimivia paikkatietoaineistoja sekä metsäalan toimijoiden koulutusta ja neuvontaa. Valiokunta pitää välttämättömänä, että käytännön opas linnuston huomioon ottamisesta laaditaan viipymättä lain toimeenpanon tueksi.

Arvoisa puhemies! Merkittävä osa esitystä liittyy myös salassa pidettävien lajitietojen käyttöön. Valiokunta pitää tärkeänä, että maanomistajilla, hakkuuoikeuden haltijoilla ja metsätalouden toimijoilla on riittävän varhaisessa vaiheessa käytettävissään ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä lain velvoitteiden toteuttamiseksi. Samalla valiokunta korostaa, että salassa pidettävien tietojen suojaamisesta on huolehdittava asianmukaisesti.

Valiokunnan näkemyksen mukaan nyt ehdotettu sääntely muodostaa tasapainoisen kokonaisuuden, jossa huomioidaan sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen että metsätalouden toimintaedellytykset. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä mietinnössä esitetyin muutoksin.

Valiokunta ei ollut yksimielinen, sillä vihreät ja vasemmistoliitto jättivät eriävän mielipiteen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Östman.

18.51 **Peter Östman kd:** Arvoisa rouva puhemies! Kiitos maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtajalle, edustaja Elomalle esittelystä.

Tämä lakiesitys sisältää monia tärkeitä ja tarpeellisia ehdotuksia. Sen jälkeen, kun valiokunnan mietintö valmistui, olemme valiokunnassa huomanneet joitakin kirjauksia, jotka voivat johtaa erilaisiin tulkintoihin. Valiokunnan mietinnössä ei oteta kantaa siihen, miten lintujen pesintäaikana sovellettavan puunkorjuukiellon piiriin kuuluva korpi määritellään.

Asialla on merkitystä käytännön metsänkäsittelyssä. Katsomme, että metsälain 10 c §:ään tulee ottaa säännös, jonka mukaan korvella tarkoitetaan puustoista suota, jossa turvekerroksen paksuus on vähintään 30 senttimetriä ja pääpuulajeja ovat kuusi tai koivu.

Maa- ja metsätalousvaliokunta vastaa mietinnön teksteistä kokonaisuudessaan, ja koska olemme jälkikäteen havainneet ristiriitaisia kirjauksia, on myös meidän vastuullamme korjata ne.

Edellä olevan perusteella esitän, että asia lähetetään takaisin maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön laatimista varten. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Elo.

18.52 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Alkuun totean, että vastustan asian palauttamista maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Nyt on kyse siis lintujen pesimäaikaisten hakkuiden rajoittamisesta, ja esitys liittyy EU:n tuomioistuimen elokuussa 2025 tekemään Voore Mets -päätökseen. Pidän erittäin valitettavana, jos tämä hallituksen esitys nyt palautetaan, koska tämä on nimenomaan ha-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2026 vp

luttu käsitellä viipymättä, jotta lintujen pesintöjä pystyttäisiin suojaamaan jo tänä keväänä. Nyt lintujen pesimäaika on jo hyvän aikaa ollut käynnissä. Olisi tärkeää pystyä nyt pelastamaan edes ne kaikkein rehevimmissä metsissä pesivien lintujen pesät ja poikaset.

Tämä hallituksen esitys on annettu 19.3., ja se on tosiaan ollut tarkoitus saada voimaan mahdollisimman pian.

Mitä tähän palautusesityksen sisältöön tulee, niin pidän hyvin perusteltuna valiokunnan mietinnön toteamusta koskien korven määrittelyä, jossa todetaan, että kasvitieteellisen määritelmän käyttäminen on tarkoituksenmukaista, eikä geologisen määritelmän mukaista turvekerroksen paksuutta koskevaa kriteeriä näin ollen ole hallituksen esityksen perusteluista poiketen tarkoitus soveltaa.

BirdLife ja Suomen luonnonsuojeluliitto huomauttivat lausunnoissaan, että esityksen mukainen geologinen määritelmä ei vastaa luontotyyppien tulkintasuosituksia. Maa- ja metsätalousministeriö puolestaan totesi vastineessaan, että kasvitieteellisen määritelmän käyttäminen korven määrittelyssä on tarkoituksenmukaista. Valiokunnassa hyväksytty mietintö on siis linjassa ministeriön kannan kanssa.

Tämä suon kasvitieteellinen määritelmä on sama, jota Metsäkeskus käyttää erityisen arvokkaiden, rehevien korpien rajaamisessa, joten en näe perusteluja muuttaa sitä tässä kohdassa, kun on kyse lintujen pesinnän kannalta arvokkaiden kohteiden määrittelystä. Ja totean vielä, että kasvitieteellisen määritelmän korvaava geologinen määritelmä on lisätty tähän hallituksen esitykseen vasta lausuntokierroksen jälkeen.

Arvoisa puhemies! Kuten valiokunnan puheenjohtaja totesi, tämä mietintö ei ollut yksimielinen. Jätimme yhdessä vasemmistoliiton edustaja Honkasalon kanssa mietintöön pykälämuutosvastalauseen, jossa esitämme, että lintujen pesimäaikainen hakkuukiello ulotettaisiin kaikkiin metsiin.

Kuten moni valiokunnan kuulema asiantuntija huomautti, tämä hallituksen esitys ei ole linjassa EU-tuomioistuimen Voore Metsä -päätöksen kanssa, jonka mukaan pesinnän häirinnän kiello koskee kaikkia lintuja ja lintulajeja. Erittäin painavina on pidettävä esimerkiksi Luontopaneelin ja Suomen ympäristökeskuksen lausuntoja, joiden mukaan esitys ei täytä lintudirektiivin vaatimuksia. Kaikkein selkein ja yksinkertaisin tapa säätää asiasta olisi ulottaa pesimäaikaisten hakkuiden kiello kaikkiin metsiin.

Hallituksen esitys on sinänsä pieni askel oikeaan suuntaan, mutta se ei suojaa edes kaikkein runsaslintuisimpia metsiä, vaikka hallitus näin perusteluissaan toteaa tavoitteeksi. Esityksen mukaiset rehevät lehtimetsät, korvet ja rantametsät ovat vain pieni osa runsaslintuisimmista metsistämme. Luontopaneelin mukaan vähintäänkin myös runsaimmat lehti- ja sekametsät sekä rehevät kuusikot olisi tullut ottaa kiellon piiriin.

Valitettavasti valiokunta päätyi vielä heikentämään lintujen suojaa sallimalla ajourien tekemisen kieltoalueiden läpi ja säätämällä korjuukiellon piiriin kuuluvan korven ja rehevän lehtipuuvaltaisen metsän vähimmäispinta-alaksi 0,5 hehtaaria.

Arvoisa puhemies! Tosiaan selkeintä olisi pesimäaikaisten hakkuiden kiello kaikissa metsissä. Näin vältettäisiin myös esitykseen sisältyvät epäselvyydet siitä, millaisin tavoin hakkuista vastuussa oleva taho voi varmistua siitä, että metsässä ei tosiaan yksikään lintu pesi. Nyt se, millaiset toimet katsotaan riittäviksi ennaltaehkäiseviksi toimiksi, on edelleen epäselvää ja asettaa epäselvän oikeustilan metsän hakkuista vastuussa oleville tahoille. Pesien havaitseminen on tosiasiaa metsässä hyvin vaikeaa ja esimerkiksi viikkoja ennen hakkuuta suorastaan mahdotonta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 47/2026 vp

Lopuksi totean vielä, että esityksen mukainen luonnonsuojelulain 82 §:n muutos on myös epäselvä ja sisältää riskejä luonnontilan heikkenemisen kannalta, joten en myöskään sitä voi kannattaa.

Arvoisa puhemies! Näillä perusteilla vastustan siis palauttamista ja teen vastalauseen mukaiset pykälämuutosehdotukset.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Jukkola.

18.57 **Janne Jukkola kok:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustaja Östman on puheenvuorossaan osoittanut selkeän ja perustellun epäkohdan, joka on jäänyt huomioimatta meillä valiokuntakäsittelyn aikana. Tästä syystä kannatan edustaja Östmanin palautusesitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Arvoisat edustajat, edustaja Östman on edustaja Jukkolan kannattamana ehdottanut, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan. Nyt on päätettävä, jatketaanko asian ensimmäistä käsittelyä jo tehdyn maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön pohjalta vai lähetetäänkö asia takaisin maa- ja metsätalousvaliokuntaan. Halutaanko valiokuntaan lähettämistä keskustella? Haluaako edustaja Hänninen? Nyt ei voi käyttää varsinaista puheenvuoroa, vaan ainoastaan keskustellaan tästä valiokuntaan lähettämistä.

18.58 **Juha Hänninen kok:** Joo. — Arvoisa puhemies! Myös itse kannatan sinne valiokuntaan lähettämistä. Ei sieltä kannata sellaisia lakiesityksiä laittaa eteenpäin, jotka eivät ole ihan ajan tasalla, eli kannatan sitä samalla tavalla kuin Jukkolakin teki, näillä perusteilla.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Selvä. — Sitten edustaja Kallio.

18.58 **Vesa Kallio kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kannatan myös valiokuntaan lähettämistä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Sitten edustaja Honkasalo. — Oliko mikrofoni vielä siinä päällä? Sanokaa vielä uudelleen.

18.59 **Veronika Honkasalo vas:** Arvoisa puhemies! En kannata palautusta valiokuntaan.

Yleiskeskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.